

Eindrapport Borgen en Valideren

Validatie aan de kwaliteitscriteria 2.3

Opdrachtgever: Ronald Delsink

Projectleider: Jan Tolmeijer

Valideur: KennisCentrum-VTH

Inhoud

1. Inleiding.....	3
2. Wat zijn de kwaliteitscriteria?.....	3
3. Wat betekent voldoen voor de medewerkers?	4
4. Wat betekent voldoen voor de organisatie?.....	5
5. Methodiek KennisCentrum-VTH	5
6. Deskundigheidsgebieden buiten de conclusie	6
7. Resultaten.....	7
8. Conclusie.....	8

1. INLEIDING

De kwaliteitscriteria VTH zijn opgesteld om een norm te stellen over welke kennis de medewerker dient te beschikken om het VTHA (vergunningverlening, toezicht, handhaving en advies) werk uit te voeren. Deze kwaliteitscriteria zijn opgenomen in de gemeentelijke en provinciale verordeningen als standaard waaraan VTHA-medewerkers moeten voldoen. De kwaliteitscriteria worden met regelmaat geüpdatet om passend te blijven bij het VTHA werk. In 2019 vond er een grote inhoudelijke update op de kwaliteitscriteria plaats en dit gaf reden tot een grootschalig onderzoek van de ODBN of deze wijziging impact had op het voldoen van de organisatie aan de kwaliteitscriteria. De conclusie van het rapport was dat de ODBN voldeed aan de kwaliteitscriteria 2.2. Wel werden er drie aanbevelingen gedaan. 1. Het valideren aan de hand van de kwaliteitscriteria moest beter geborgd worden in de organisatie. 2. De kwaliteitscriteria moesten in een systeem ingebed worden. 3. Er moet meer ingezet worden op permanente educatie en het bijhouden van de deskundigheid van mensen.

Deze aanbevelingen zijn de aanleiding geweest om te starten met het project borgen en valideren. Dit project betreft een validatie van álle VTHA-medewerkers aan de kwaliteitscriteria 2.3, een systeem waarin de status van deskundigheid gemonitord kan worden. Hiervoor is een overeenkomst aangegaan met een externe partij, KennisCentrum-VTH, die zowel validatietrajecten uitvoert als een monitoringssysteem levert. De samenwerking is ingezet om als ODBN blijvend te monitoren of de organisatie voldoet aan de kwaliteitscriteria. Deze partij is geselecteerd na een Europees aanbestedingstraject in 2023 en gedurende 2024 en januari 2025 zijn de VTHA-medewerkers gevalideerd.

Dit rapport begint met uitleg van de kwaliteitscriteria hoe ze tot stand komen, wat ze inhouden en hoe ze gebruikt worden. Vervolgens wordt de systematiek van de validatie uitgelegd en hoe er tot een conclusie gewerkt is. Als laatst komt er dan een overzicht van de status van de ODBN per deskundigheidsgebied binnen de kwaliteitscriteria.

2. WAT ZIJN DE KWALITEITSCRITERIA?

De kwaliteitscriteria zijn de vereisten voor VTHA-organisaties om aan te voldoen voor het uitvoeren van VTHA-werk. De kwaliteitscriteria zijn opgesteld door een werkgroep van VNG, IPO, omgevingsdiensten en kennisaanbieders. Per deskundigheidsgebied zijn er taken benoemd en de daarbij geachte benodigde kennis om de taken uit te voeren. De lijst is aan constante bijwerking onderhevig en wordt blijvend getoetst of deze nog actueel zijn. De criteria zijn er voor de organisaties om voldoende kritieke massa aan kennis te hebben voor alle deskundigheidsgebieden. Daarnaast zijn de criteria er ook voor medewerkers om te spiegelen welke kennis voor welke taken er wordt verwacht.

In 2024 is versie 2.3 ingegaan. Deze was beleidsneutraal omschreven naar de terminologie van de omgevingswet. Alle deskundigheidsgebieden zien eruit als het voorbeeld van figuur 1. Ze bestaan uit activiteiten en de daarbij behorende eisen: basisopleiding, aanvullende opleidingen, werkervaring, aanvullende kennis en frequentie.

3. Vergunningverlening milieu (Bal + omgevingsplan)

Onderstaande activiteiten 1 t/m 7 moeten binnen de overheid uitgevoerd worden. Het betreffen kernactiviteiten van de Omgevingswet die bij het bevoegd gezag thuishoren. Het is aan het bevoegd gezag om de portefeuille aan milieubelastende activiteiten te beoordelen (probleemanalyse) en te bepalen welke milieubelastende activiteiten vallen onder klasse I, klasse II eenvoudig, klasse II complex en klasse III. Activiteit 8 kan worden uitbesteed aan een marktpartij, mits de uitbestedende overheidsorganisatie beschikt over minimaal één medewerker die de deskundigheid heeft die nodig is voor activiteit 7.

Activiteit

1. Inhoudelijke input leveren voor omgevingsoverleg en overleg met adviseurs.
2. Beoordelen aanvraag omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit (Bal-mba-vergunningplicht) en/of voor een omgevingsplanactiviteit (omgevingsplanvergunningplicht met milieu-oogmerk) (of deel van meervoudige aanvraag dat daarop betrekking heeft)
  - a. controleren van de volledigheid, juistheid van de inhoud (inclusief berekeningen en rapportages) van aanvragen in relatie tot de aanvraagvereisten;
  - b. toetsen aan van toepassing zijnde beoordelingsregels uit het Besluit kwaliteit leefomgeving en/of het omgevingsplan;
  - c. opstellen concept-vergunning en bepalen voorschriften, eventueel op basis van bijdragen jurist en specialisten.
3. Adviseren over noodzaak ambtshalve actualisering, wijziging of intrekking omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit (Bal-mba-vergunningplicht) en/of voor een omgevingsplanactiviteit (omgevingsplanvergunningplicht met milieu-oogmerk)
  - a. toepassen van toepassing zijnde beoordelingsregels uit het Besluit kwaliteit leefomgeving en/of het omgevingsplan;
  - b. opstellen concept-vergunning en bepalen voorschriften, eventueel op basis van bijdragen jurist en specialisten.
4. Beoordelen zienswijzen, bezwaren en beroep bij milieubelastende activiteit (Bal-mba-vergunningplicht) en omgevingsplanactiviteit (omgevingsplanvergunningplicht met milieu-oogmerk).
5. Afhandelen van meldingen of het gegevens en bescheiden (verstrekkt bij informatieplicht start activiteit) met betrekking tot milieu in het kader van het Besluit activiteiten leefomgeving en/of het omgevingsplan, erkende maatregelen, verplichte maatregelen en/of het beoordelen van een gelijkwaardige voorziening op basis van representatieve meetgegevens, onderbouwde berekeningen of een risicoanalyse en het opstellen van maatwerkvoorschriften en instemmende beschikkingen.
6. Tijdig signaleren welke milieuspecialisten en/of juristen moeten worden ingeschakeld en hun bijdragen op relevantie, toepasbaarheid en benodigde diepgang beoordelen.

Eisen aan medewerkers die deze zes activiteiten uitvoeren voor

alleen klasse I en eenvoudig II			
Opleiding	Werkervaring	Aanvullende kennis	Frequentie
Basisopleiding: <ul style="list-style-type: none"> ▪ MBO-niveau 	1 jaar in klasse I of II	Basiskennis: <ul style="list-style-type: none"> ▪ natuurregelgeving in Ow-stelsel ▪ waterregelgeving in Ow-stelsel 	Afhandelen van 10 meldingen, gegevens en bescheiden (verstrekkt bij informatieplicht start activiteit) en/of vergunningaanvragen per jaar in deze of een zwaardere klasse.
Aanvullende opleiding(en): <ul style="list-style-type: none"> ▪ Basis cursus Omgevingsrecht ▪ Basis cursus Awb ▪ Basis cursus milieuregelgeving in Ow-stelsel, inclusief Bal en omgevingsplan ▪ Basis cursus PGS-richtlijnen ▪ Basis cursus geluid ▪ Basis cursus bodemregelgeving in Ow-stelsel / BB-CVM ▪ Basis cursus afval ▪ Basis cursus energie ▪ Basis cursus (afval)water ▪ Basis cursus bouwregelgeving in Ow-stelsel ▪ Basis cursus RO-regelgeving in Ow-stelsel, inclusief omgevingsplan 		Diepgaande kennis: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Werking gelijkwaardigheidsbesluit ▪ Werking maatwerkbesluit 	
Medewerkers die aan deze eisen voor eenvoudige of complexe situaties voldoen, voldoen ook aan de eisen om de activiteiten 1 t/m 6 uitvoeren van de deskundigheid "1 Casemanagen".			

Figuur 1: Voorbeeld van deskundigheidsgebied in de kwaliteitscriteria

In figuur 1 is een tabel weergegeven met vier kolommen. De kolom opleiding bestaat uit de basisopleiding en aanvullende opleidingen. De basisopleiding geeft hierin alleen het verwachte denkniveau aan van een deskundigheidsgebied. Welke basisopleiding er gevolgd is, is hier dus in theorie niet relevant. De aanvullende opleidingen zijn er daarvoor om de inhoudelijke opleidingseisen te stellen. Dit zijn zowel cursussen/opleidingen over onderwerpen die het takenpakket raken, als kennis over wet- en regelgeving.

De volgende kolom gaat over werkervaring. Hierin staat het aantal jaren vereiste relevante werkervaring, dit hoeft niet persé ervaring te zijn in het deskundigheidsgebied, maar kan ook gerelateerde relevante werkervaring zijn.

De kolom aanvullende kennis gaat over onderdelen waar de medewerker extra kennis over moet hebben. Dit kan gaan over wetgeving, maar ook kennis over het gebruik van rekenmodellen, registers als het BAG of de BRO. Deze kennis kan gerelateerd zijn aan een van de eerder benoemde opleidingen, maar hier nogmaals expliciet benoemd zijn.

De laatste kolom betreft de frequentie. Dit gaat over het aantal uren dat de medewerker besteedt aan de taken die bij het deskundigheidsgebied horen. Meestal staat hier een percentage van fte benoemd, waarbij een derde of twee derde van de werktijd dient te besteden aan de taken.

3. WAT BETEKENT VOLDOEN VOOR DE MEDEWERKERS?

Voldoen betekent dat de medewerker is gevalideerd aan de hand van alle criteria. Men beschikt over de juiste opleidingen, voldoende werkervaring, de juiste kennis en maakt voldoende vliegreuen. Echter, om te voldoen als medewerker hoeft niet aan álle criteria te worden voldaan. Zo zijn er specialistische taakaccenten die kunnen worden belegd bij

collega's. Zo wordt onderbouwd dat de medewerker voldoet aan de criteria ondanks dat er onderdelen "missen". Dit is het principe van "comply or explain" ook wel "voldoe of leg uit".

Niet voldoen aan de kwaliteitscriteria betekent overigens niet dat de medewerker het werk niet mag doen, maar wel dat er een kwaliteitscheck uitgevoerd dient te worden door een collega die wél voldoet. Een belangrijke reden voor niet voldoen bij nieuwe medewerkers bijvoorbeeld is het gebrek aan werkervaring. Daaraan kan ook niet gelijk voldaan worden. Dus is er collegiale toetsing mogelijk totdat de nieuwe medewerker wel voldoende werkervaring heeft. De kwaliteitscriteria geven ruimte voor ontwikkeling binnen de organisatie op persoonsniveau.

4. WAT BETEKENT VOLDOEN VOOR DE ORGANISATIE?

Als organisatie gaat het erom dat het minimaal aangegeven aantal medewerkers per deskundigheidsgebied voldoen. Dit is voor de kwaliteitscriteria 2.3 bijna altijd twee medewerkers. Dit principe wordt gehandhaafd met de gedachte om een minimale kritieke massa van kennis te borgen in de organisatie. Voldoen aan de kwaliteitscriteria is dus het hebben van voldoende personeel dat voldoet aan de kwaliteitseisen per deskundigheidsgebied.

Als er taken zijn die de ODBN niet uitvoert, maar door een collega dienst of andere overheidsinstantie worden uitgevoerd, dan mag dit volgens de kwaliteitscriteria. Binnen Brabant is een belangrijk voorbeeld hiervan de provinciale afspraak dat de ODBN de groene taken uitvoert, de ODZOB de water- en ontrondingentaken en de OMWB de Seveso-inrichtingen controleert. Niet alleen bij de provincie is er een verdeling in de taken, maar er zijn ook taakverdelingen met de waterschappen en de gemeenten.

5. METHODIEK KENNISCENTRUM-VTH

De ODBN heeft in de Europese aanbestedingsprocedure de opdracht verstrekt aan KennisCentrum-VTH. KennisCentrum-VTH werkt aan de hand van portfolio's en portfoliogesprekken. Een medewerker maakt een eigen portfolio aan de hand van diploma's, certificaten en beroepsproducten die een onderbouwing bieden voor elk van de criteria. Vervolgens wordt aan de hand van dit portfolio een portfoliogesprek gehouden met een ontwikkelcoach van KennisCentrum-VTH voor eventuele extra toelichtingen en aanvullingen. Na dit gesprek valideert de ontwikkelcoach elk criterium behorend bij het deskundigheidsgebied (of deskundigheidsgebieden) van de medewerker. Dit levert een resultaat op volgens het comply-principe.

Zoals al is aangegeven in hoofdstuk drie zijn er ook onderdelen die niet relevant kunnen zijn. Het is aan de manager van de medewerkers om criteria als "irrelevant" te verklaren. Dit mag op basis van drie mogelijke uitgangspunten:

1. Het criterium is niet van belang voor het werkveld van de medewerker.
2. Het criterium is een specialistisch taakaccent en belegd bij een collega of voor deze kennis wordt gebruik gemaakt van een specialistisch adviseur.
3. Het criterium is geschrappt in de kwaliteitscriteria 3.0 omdat het niet (meer) als noodzakelijk wordt geacht.

Alleen op basis van de bovenstaande drie argumenten kan een criterium als irrelevant worden verklaard. Als geen van de drie regels van toepassing is, voldoet de medewerker dus niet aan de criteria. Na het irrelevant verklaren van enkele criteria waar dat van toepassing is, vormt zich een nieuw resultaat dat gevalideerd is aan de hand van het explain-principe. Het is dit resultaat dat hieronder in de eindconclusie gepresenteerd wordt.

6. DESKUNDIGHEIDSGEBIEDEN BUITEN DE CONCLUSIE

Zoals in hoofdstuk vier is aangegeven, voert de ODBN niet de taken uit van alle deskundigheidsgebieden. Hieronder is weergegeven welke deskundigheidsgebieden er door een collega overheid uitgevoerd worden. Dit zijn de collega omgevingsdiensten OMWB en ODZOB, de gemeenten, een combinatie van de twee of een specialistische partij. De deskundigheidsgebieden die niet door de ODBN zelf worden uitgevoerd, worden in de eindconclusie weggelaten.

2. vergunningverlening bouwen en ruimtelijke ordening	ODZOB of gemeente
4. Toezicht en handhaving bouwen en ruimtelijke ordening	ODZOB of gemeente
10. Behandelen juridische aspecten buitenplanse omgevingsactiviteiten	ODZOB of gemeente
11. Ketentoezicht*	OMWB
13. Bouwfysica	ODZOB of gemeente
14. Brandveiligheid	Veiligheidsregio
15. Constructieve veiligheid	ODZOB of gemeente
16. Bouwakoestiek	Vervallen deskundigheidsgebied
20c-2. Externe veiligheid advies bij buisleidingen en transport	ILT
20d. Externe veiligheid QRAS	OMWB
20e. Externe veiligheid risicoberekeningen	Specialistische partij
24a. Luchtkwaliteit & geur bepaling onderzoek	Specialistische partij
24c. Luchtkwaliteit & geur uitvoeren onderzoek	Specialistische partij
25. Stedenbouw en inrichting openbare ruimte**	ODZOB of gemeente
26. Kostenverhaal gebiedsontwikkeling en planeconomie	Gemeente
27. Cultuurhistorie	Gemeente

*De ODBN draait mee in Brabant brede ketenprojecten en zet hiervoor toezichts-capaciteit in. Voorwerk als beschreven in de taken van ketentoezicht wordt uitgevoerd door de OMWB.

**De ODBN heeft adviseurs ruimtelijke ordening. De taken passen echter beter binnen het volledig nieuwe deskundigheidsgebied in de KC3.0 23. Advisering fysieke leefomgeving en daarom is nog geen validatie uitgevoerd.

Daarnaast zijn er twee deskundigheidsgebieden niet gevalideerd. Voor deze geldt dat er een dermate grote wijziging is wat betreft de inhoud van het deskundigheidsgebied van de kwaliteitscriteria 2.3 naar de 3.0, dat is gekozen validatie uit te stellen naar 2025. De eerste is deskundigheidsgebied 22. Groen en ecologie (als onderdeel van de beoordeling van initiatieven). Deze gaat in versie 3.0 deskundigheidsgebied 20. Natuuractiviteiten met daarin nieuw opgenomen opleidingscriteria specifiek voor soortenbescherming en faunabeheer. De tweede is deskundigheidsgebied 28. Energiebesparing en duurzaamheid. Dit

deskundigheidsgebied verandert voor meer dan 50% in de opleidingseisen. Gelet op de omvang is de verwachting dat de ODBN voldoet.

7. RESULTATEN

In totaal zijn er 145 medewerkers gevalideerd. Onder in de tabel wordt weergegeven bij elk deskundigheidsgebied, wat de norm is voor de organisatie en het aantal medewerkers dat de ODBN in eigen dienst heeft die volledig voldoen aan de criteria van het desbetreffende deskundigheidsgebied.

Deskundigheidsgebied	Norm volgens KC 2.3	Aantal medewerkers dat voldoet conform externe validatie
1a. Casemanagen eenvoudig	2	7
1b. Casemanagen complex	2	7
3a. Vergunningverlening milieu klasse I	2	7
3b. Vergunningverlening milieu klasse II	2	7
3c. Vergunningverlening milieu klasse III	2	7
3d. Vergunningverlening milieu Procesindustrie	2	2
3e. Vergunningverlening milieu Agrarisch	2	3
3f. Vergunningverlening milieu Afval	2	2
5a. Toezicht en handhaving milieu klasse I & II	2	15
5b. Toezicht en handhaving milieu klasse III	2	8
5c. Toezicht en handhaving milieu Procesindustrie	2	*2
5d. Toezicht en handhaving milieu Agrarisch	2	3
5e. Toezicht en handhaving milieu Afval	2	2
6a. Toezicht en handhaving bodem eenvoudig	2	4
6b. Toezicht en handhaving bodem complex	2	*4
7. Toezicht en handhaving groene wetgeving	2	8
8. Behandelen juridische aspecten vergunningverlening	2	5
9. Behandelen juridische aspecten toezicht en handhaving	2	5
12. Buitengewone opsporing natuur en milieu en fysieke leefomgeving**	3	3
17. Sloop en asbest	2	9
18. Afvalwater (indirecte lozingen)***	1	*1
19a. Bodem, bouwstoffen, water bodemregistratiesysteem	2	2
19b. Bodem, bouwstoffen, water advies	2	2
20a. Externe veiligheid vaststellen EV-situatie	2	2
20b. Externe veiligheid advies klasse I	2	2
20c-1. Externe veiligheid advies bij klasse II & III	2	2
20f. Externe veiligheid advies groepsrisico	2	2
21. Geluid	2	3
23. Groen en ecologie vergunningverlening natuur	2	19
24. Luchtkwaliteit & geur onderzoek beoordelen	2	2

* Voor toelichting zie hieronder.

**Boa's volgen een landelijke georganiseerde opleiding en worden jaarlijks getoetst. Deze medewerkers worden daarom als gevalideerd geacht.

***Activiteiten 1,2 en 4 zijn belegd bij het waterschap Aa en Maas.

Zoals uit bovenstaande tabel blijkt, voldoet de ODBN voor de externe validatie op alle aspecten. *Daar waar de externe valideur onvoldoende beeld heeft kunnen vormen om een externe validatie uit te voeren, is door de ODBN de beoordeling aangevuld/gemotiveerd waarom de ODBN van mening is dat zij toch voldoen. In 2025 worden de benodigde acties ingezet om ook voor deze aspecten in 2025 de externe validatie te krijgen.

Gelet op de herleidbaarheid (aantal medewerkers per discipline i.r.t. AVG) is ervoor gekozen de motivatie in zijn algemeenheid toe te lichten.

- Bij alle criteria wordt een basisopleiding weergegeven. Een externe valideur beoordeelt dit aan de hand van een diploma, WerkErvaringToets of een EVC. Bij enkele medewerkers is geconstateerd dat zij aan alle criteria voldoen m.u.v de basisopleiding. Dit speelt ook bij medewerkers die bijvoorbeeld al 15 jaar werkervaring hebben. De kwaliteitscriteria hebben hier het volgende voor omschreven. *Spelregel 5: Aan de opleidingseisen kan ook voldaan worden door aantoonbaar gelijkwaardige opleiding en/of gelijkwaardig werk- en denkniveau verkregen door ervaring. Dit is de verantwoordelijkheid van de organisatie. Hier is een belangrijke rol weggelegd voor de leidinggevenden. Ook kan ervoor gekozen worden om dit met een EVC (erkende verworven competenties) -traject onafhankelijk te laten valideren.* De managers van de betrokken medewerkers zijn hierop bevroegd en bevestigen dat medewerkers daadwerkelijk wel het benodigde werk- en denkniveau bezitten. In 2025 wil de ODBN dit laten bevestigen door een WET of EVC, zodat ook de externe valideur dit kan bevestigen.
- Door verzuim en/of verloop van personeel is het niet mogelijk geweest een eind oordeel te geven op een deskundigheidsgebied voor de externe valideur. Ook hier is door de betrokken managers een oordeel gevormd aanvullend op de externe validatie. Waardoor de conclusie voor de ODBN is dat wij voldoen. Ook hiervoor worden in 2025 de acties ingezet, zodat ook de externe valideur dit kan bevestigen.

8. CONCLUSIE

Er is geconcludeerd dat de ODBN voldoet aan de kwaliteitscriteria waar een volledige validatie heeft plaatsgevonden. Echter, aangegeven is dat er enkele deskundigheidsgebieden nog niet (volledig) extern zijn gevalideerd. De ODBN voldoet aan de hand van de kennis van de managers over de betreffende medewerkers ook aan deze deskundigheidsgebieden. Ook heeft de ODBN de ambitie dat elke medewerker volledig voldoet aan de criteria van diens deskundigheidsgebied. Daarmee wil de ODBN de kritieke massa vergroten om nog robuuster te zijn ten aanzien van de kwaliteitscriteria.